

nt

naš tednik

LETO XLIII.
Številka 26
Cena 8,— šil.
(10 din)

petek,
28. junija 1991

Poštnina plačana
v gotovini

Celovec P.b.b.

Erscheinungsort
Klagenfurt/
Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt/
Poštni urad
9020 Celovec

PO RAZGLASITVI
SAMOSTOJNOSTI SLOVENIJE

VOJAŠKI udar JLA

Četrtek, 27. 6. 1991. — Po razglasitvi samostojnosti Republike Slovenije in Republike Hrvaške je v četrtek zjutraj vkorakala v Slovenijo Jugoslovanska ljudska armada (JLA). V zgodnjih jutranjih urah je JLA nasilno skušala prevzeti oblast v državi in je slovenskemu narodu grozila, da bo svoj cilj dosegla tudi z nasiljem. Zasedla in zaprla je vse mejne prehode.

Slovenska vlada je obsodila vojaški poseg JLA kot vojaški udar tuje sile in pozvala vse vojaške starešine v JLA, naj ne sodelujejo v nasilju proti samostojni Republiki Sloveniji. Slovenske vojake v JLA pa je pozvala, naj zapustijo svojo službo in se priključijo slovenski teritorialni obrambi.

Na slavnostnem praznovanju samostojne in suverene Republike Slovenije v sredo, 26. 6. 1991, so bili navzoči tudi štirje avstrijski deželni glavarji (Zernatto, Zilk, Ratzenböck, Krainer); vsi so se izrekli za priznanje Republike Slovenije. Dan po slovesnostih se je v Ljubljani pričel tudi Svetovni slovenski kongres, na katerem so se zbrali Slovenci iz 22 držav sveta.

Ob redakcijskem zaključku te številke Našega tednika smo zaman čakali na poročilo našega poročevalca Tadeja Bratoka, ker je JLA prekinila tudi vse telefonske vezi med Slovenijo in Avstrijo. V Sloveniji pa se v trenutku vojaškega udara nahaja tudi naš sodelavec Janko Kulmesch.

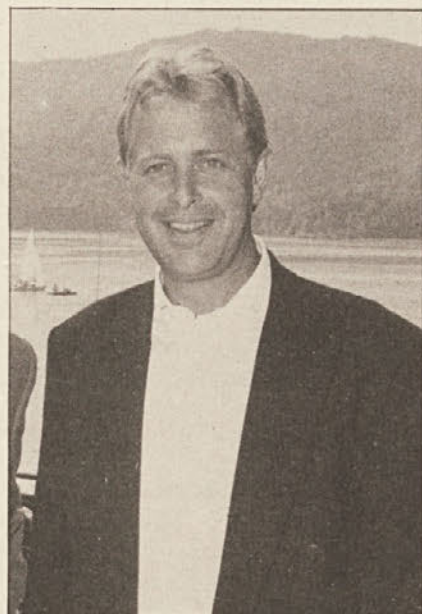
V torek so v Sloveniji praznovali samostojnost in neodvisnost; dan navrh pa je že vkorakala JLA s tanki, ki pa jih Slovenci zadržujejo.

Novi deželni glavar za samostojni razvoj slovenske narodne skupnosti

SPÖ in ÖVP sta pretekli petek izglasovali nezaupnico deželnemu glavarju Haiderju, ki je tako izgubil najvišjo politično mesto v deželi. Le-to pa sedaj zaseda predsednik Ljudske stranke dr. Christof Zernatto, ki je ta teden v svoji vladni izjavi izrecno izpostavil samostojni razvoj slovenske narodne skupnosti v okviru deželnozborske volilne reforme.

Zernatto je dejal, da je po novelizaciji občinskega volilnega reda potrebno naprej razviti tudi deželnozborski volilni red. Pri tem naj bi bil zagotovljen tudi samostojni razvoj slovenske narodne skupnosti na Koroškem; tako naj bi bil okrepljen tudi pozitivni dialog.

Izjavo novega deželnega glavarja so slovenski občinski odborniki zelo pozitivno sprejeli, saj ustreza njihovim zahtevam po samostojnem zastopstvu slovenske narodne skupnosti v koroškem Deželnem zboru.

Po svojem neprostovoljnem odhodu s stola deželnega glavarja, je Haider le po zaslugi glasov FPÖ zasedel mesto namestnika deželnega glavarja. Ker je bila preklicana tudi koalicija med FPÖ in ÖVP, je morala ljudska stran-

ka vrniti svobodnjakom tudi mesto deželnega svetnika, katerega bo zasedel Jörg Freunschlag.

Zernatto priznava samostojnost Slovenije

Koroški deželni glavar dr. Christof Zernatto je izrecno priznal samostojnost Republike Slovenije. Zernatto želi v ta namen uporabiti svojo politično težo deželnega glavarja, da bi čimprej priznala samostojnost tudi avstrijska zvezna vlada. Zernatto želi s samostojno in neodvisno Slovenijo in Hrvaško gojiti intenzivne politične, kulturne in gospodarske stike. Meje med temi deželami pa naj bi bile čim bolj odprte in bi tako omogočale nadaljevanje normalnega življenja.

SLOVENIJA JE PRED VOJAŠKO OKUPACIJO

V noči po slavnostni razglasitvi slovenske države pred narodnim parlamentom, so se iz vseh kasarn zila oklepna vozila. Tanki so hoteli prodreti do vseh mednarodnih mejnih prehodov ter jih zasesti. Tako imenovana jugoslovanska ljudska armada se je spremenila v okupacijsko hordo, podobno nekdanjim hitlerjevskim črnosrajčnikom. Ljudstvo se je temu primerno tudi odzvalo.

Na cestah, ob mejnih prehodih, v okolici kasarn so začeli postavljati barikade iz tovornjakov, buldožerjev in drugih ovir. Nad Ljubljano nenehno hrumijo vojaški lovci v nizkem preletu. Poveljnik zagrebškega vojaškega območja, general Konrad Kolšek, pa je predsedniku vlade Lojzetu Peterletu poslal ultimatum, v katerem mu poroča, da bo jugoslovanska armada zasedla in nadzorovala vse mejne prehode. Vsakdo, ki bi si drznil upirati se

armadni volji, da bo uničen, vsak odpor da bo zlomljen.

Toda Slovenci, kljub svoji številčni majhnosti, nismo bili nikdar v zgodovini bojzljivi narod. Vseposod, kjer je armada skušala prodreti, je naletela na odpor, bodisi ljudstva, ali pa pripadnikov slovenske teritorialne obrambe. Marsikje so bile kolone vojaških oklepnih vozil zaustavljene, slovenski vojaki so začeli minirati ceste, na brniškem letališču pa so povsem onespo-

sobili kakršnokoli posredovanje armade.

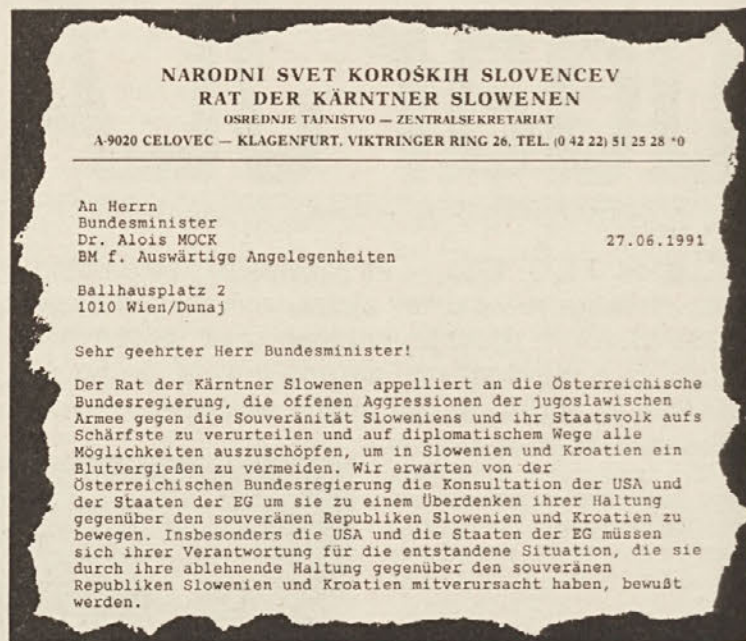
Doslej do streljanja še nikjer ni prišlo. Ena kot druga stran se boji prelivanja krvi in prvega strela. Ena oklepna brigada se je že vdala slovenski vojski, vojaki jugoslovanske armade pa množično dezertirajo in prehajajo na stran slovenske teritorialne obrambe. Predsednik Milan Kučan je pozval vse vojake in starešine v jugoslovanski armadi, naj prenehajo z nasiljem ter odvržejo orožje. Vojaški helikopterji trosijo letake, na katerih pozivajo slovensko prebivalstvo, naj ostanejo mirni ter naj se vdajo.

Borbeni duh naroda narašča in v trenutku, ko to pišem, je dejansko vse, prav vse v Božjih rokah.

Tadej Bratok

NSKS protestira pri konzulatu SFRJ

Narodni svet koroških Slovencev ostro obsoja in zavrača neposredno agresijo JLA zoper samostojno in neodvisno Republiko Slovenijo in njene državljanke. Vojaško nasilje zoper suverenost Republike Slovenije predstavlja grobo kršitev mednarodnega prava, temeljnih človekovih pravic in pravice do samoodločanja narodov. NSKS poziva predsedstvo in IS SFRJ, da nemudoma zaustavi vojaške agresije JLA zoper Republiko Slovenijo, da ji ne bo naložena krivda za prelivanje nedolžne krvi. Koroški Slovenci izražamo demokratičnim predstavnikom Republike Slovenije in vsem njenim državljanom svojo solidarnost v boju za ohranitev državne suverenosti.

Narodni svet protestiral tudi pri avstrijskem zunanjem ministru.

Zastopniki SGS na obisku pri županu občine Jesenice

Pretekli teden so bili zastopniki SGS na obisku pri županu občine Jesenice, Božidarju Brudarju. Razgovora so se s strani SGS Št. Jakob udeležili občinska odbornika Franc Janežič in Jože Ottowitz ter namestnika Jože Sticker in Micka Miškulinik ter poslovodni tajnik Kluba slovenskih občinskih odbornikov Bernard Sadovnik. Občino Jesenice sta zastopala župan Božidar Brudar in predsednica Izvršnega sveta Rina Klinar. V zelo prijetnem vzdušju so se udeleženci seznanili z delovanjem obeh občin. Obe strani sta izrazili željo, da bi prišlo do skupnega srečanja in predstavitev občin v Št. Jakobu in na Jesenicah. Občinski odbornik Jože Ottowitz pa je predvsem opozoril na pomembnost odprtja prehoda za planince.

Slika: Feri

Peterle:

JLA je okupacijska armada

Slovenski ministrski predsednik Lojze Peterle je po okupaciji Slovenije dejal, da je Jugoslovanska ljudska armada okupacijska armada.

Dokler se armada ne vrne v kasarne, Slovenija ni pripravljena za pogovore, tako Peterle, ki je najavil, da bo Slovenija branila svojo samostojnost tudi s silo.

Ljudstvo slavi — vojska straši

V sredo zvečer se je pred slovenskim parlamentom začela največja proslava v zgodovini našega naroda. Proslava, ki je počastila neodvisno ter samostojno državo Slovenijo. Začela se je s prihodom slovenskega političnega vrha, poslancev ter številnih tujih in domačih gostov pred parlament. Predsednik Milan Kučan je najprej pregledal častno stražo slovenske vojske, pred zamenjavo stare slovenske zastave z novo pa spregovoril javnosti in vsem zbranim. Kasneje je med kulturnim programom nadškof Alojzij Šuštar blagoslovil na novo zasajeno lipo. Veličastna slovesnost se je končala z ognjemetom, pritkavanjem zvonov, s kresovi po bližnjih hribih in s sliko z vrha Triglava, kjer je dvajset planincev ob soju plamenic razvilo slovensko zastavo.

V svojem govoru je šef države Milan Kučan poudaril, da imamo Slovenci sedaj svojo državo, kar je globoko, plebiscitarno ter neizbežno dejanje tega slovenskega naroda, njegovega vključevanja v moderno svobodnjaško

Evropo od 18. stoletja dalje, zvestobe temeljnemu političnemu programu zedinjene Slovenije, odločitve ob razpadu avstrogrške monarhije in predvsem protifašističnega boja za nacionalno preživetje ter njenega častnega prispevka k svobodi demokratične Evrope med zadnjo vojno. Skozi vso to zgodovino si nismo od nikogar nabrali dolgov. Zgodovina našega naroda je čista in častna. Ob našem velikem prazniku, je še poudaril predsednik države, tudi tistimi, ki so si tak dan že zdavnaj zapisali v svojo zgodovino. Ne moremo razumeti, kako bi to koga moglo motiti.

A je praznovanje neodvisnosti in proglasitev samostojne Slovenije še kako motilo beograjske jastrebe in stalinistično kliko srbofilskega in fašistoidnega dela nekdanje države Jugoslavije. Premier (čigav?) Ante Marković je sklical nočno sejo zvezne vlade, kjer so sklenili, da bodo „jugoslovanske“ meje ohranili z vsemi sredstvi. Prav tako se je sestel zvezni zbor v Beogradu,

kjer je bilo rečeno, da je vlada dolžna narediti vse, da bi preprečili spreminjanje jugoslovanskih meja. Slovensko dejanje proglasitve samostojne države pa je bilo označeno kot protiusstavno dejanje.

V sencih tankov

Z nekaterimi stvarmi je tako: ne moremo reči, „ko bomo delali državo drugič, bomo že vedeli kako,“ kajti osamosvojitve izpelje vsak narod praviloma v zgodovini le enkrat. Mi smo ta pomemben korak v skupščini naredili v torek zvečer, na prvi nenasilni odpor pa smo naleteli že naslednji dan. Enote zvezne armade so namreč poskušale prevzeti neposreden nadzor nad nekaterimi mejnimi prehodi. Prihajalo je do manjših posameznih incidentov, ko so slovenski policisti začeli postavljati table z napisom „Republika Slovenija“, vojska pa je to preprečevala.

Tako se je pat položaj vlekel kar na nekaterih mejnih prehodih. Armada nas je hotela odrezati od sveta. S tem se je začel spopad s federacijo dejansko zaostrovati, vendar pa je položaj še vedno ostal v mejah obvladljivega, ki ki bi ga skušali označiti z izrazom „psihično in fizično merjenje moči“ in je bilo torej povsem pričakovano.

Po svetu, kjer imajo s temi stvarmi več opraviti, pravijo, da je v preizkušnji najbolj nevarnih prvih 48 ur, potem se položaj ponavadi umiri. Na Balkanu, kjer ne veljajo nobena pravila, traja takšen krizni čas nekoliko dalje, vendar je treba storiti vse, da ta čas preživimo. Ta hip namreč nimamo nobene druge izbire, kot da do konca izpeljemo osamosvojitveni projekt, saj je neposredni vojaški pritisk na Slovenijo le še dokaz več, da je opcija „enotne“ Jugoslavije uresničljiva le ob pomoči vojaške diktature. Za to pa vemo, kam pelje in kaj lahko stori — nič.

Seveda pa v tem neprijetnem trenutku ni nobenega vzroka, da razglasitve slovenske neodvisnosti ne bi vsi skupaj ustrezno proslavili ali pa da bi pred slovensko skupščino namesto nove slovenske države razvili belo zastavo.

Tadej Bratok

Slovenska teritorialna obramba se upira okupatorju, Jugoslovanski ljudski armadi.

POBUDO SO DALI
VOLILCI IN
OBČINSKI ODBORNIKI

Pobuda za ustanovitev deželne stranke ENOTNA LISTA (EL) so dali volilci in mandatarji samostojnih občinskih frakcij. Pobuda prihaja torej od spodaj. Nadalje so se k temu koraku pridružili Koroška enotna lista, Skupnost južnokoroških kmetov, Mlada KEL ter predstavniki Koroške solidarnosti in Liste Alpe-Jadrana. Njihov skupni cilj je poenotenje gibanja za samostojno nastopanje pri volitvah.

PRIHODNJO NEDELJO V CELOVCU:

USTANOVNI OBČNI ZBOR DEŽELNE STRANKE EL

Preponenti stranke EL so v glavnem občinski odborniki

Prihodnjo nedeljo, 30. junija, je na sporedu ustanovni občni zbor deželne stranke ENOTNA LISTA (EL). Občni zbor, ki bo v celovškem Slomškovem domu, so v imenu številnih proponentov sklicali podžupan Janez Hudl ter občinski odborniki Tine Wastl, prof. Jože Wakounig in Bernard Sadovnik.

ZAKAJ POENOTENJE SAMOSTOJNIH VOLILNIH STRUKTUR

● Volilci in mandatarji samostojnih občinskih frakcij kot tudi ostali zastopniki samostojnega političnega gibanja vidijo potrebo po bolj učinkoviti koordinaciji političnega dela in stališč zlasti v narodnopolitičnih vprašanjih.

● Za volitve si želijo boljše organizacijsko in vsebinsko pripravo. Za to pa je potrebno, da skupine, ki so doslej delovale vsaka posebej, združijo svoje sile.

● Vse organizacije in volilne skupnosti, ki podpirajo poenotenje gibanja za samostoj-

no nastopanje pri volitvah, se opirajo na skoraj isti krog somišljenikov, podpornikov in aktivnih sodelavcev. Ti pa so doslej delovali nekoordinirano in zato tudi premalo učinkovito.

● Poenotenje samostojne volilne strukture bi omogočilo boljše organiziranje javnosti o naših stališčih in zahtevah.

● Iz finančnih razlogov ni mogoče urediti tajništva za vsako od imenovanih organizacij in volilnih skupnosti posebej. Zaradi tega tudi servisna služba ne more delovati tako, kot bi bilo zaželeno.

● Deželna stranka EL omogoča lastne politično-upravne akademije. S tem bodo imeli naši mandatarji in aktivisti op-

timalno priložnost, da se izobražujejo strokovno, politično in retorično.

● In nenazadnje: krepitev naših volilnih skupin je posebej pomembna pred odločitvijo o volilni reformi in v sklopu razprav in priprav glede avtonomnega zastopstva koroških Slovencev.

Nedeljski ustanovni občni zbor deželne stranke ENOTNA LISTA (EL) je za prihodnost samostojnega političnega gibanja koroških Slovencev merodajnega pomena. Poenotenje samostojnih volilnih struktur bo omogočilo, da bodo lahko naši mandatarji in aktivisti delovali še bolj učinkovito in uspešno, v korist naši narodni skupnosti.

Tri stališča k ustanovitvi deželne stranke EL

M. sv. Fric KUMER
(nekdanji predsednik Kluba slovenskih občinskih odbornikov)

Poenotenje je nedvomno pomembno in potrebno. Predpogoj pa je, da ne bo ostalo samo na papirju, ampak da se bo dejansko tudi izvajalo. Pričakujem tudi, da bo EL široko zasnovana in da bo zajela širok spekter naše narodne skupnosti.

Franc Jožef SMRTNIK
(frakcijski vodja EL v Železni Kapli)

Želja po poenotenju je bila med ljudstvom vedno prisotna, zato je zadnji čas, da do njega tudi pride. Upam, da bomo odslej na deželni ravni lahko delovali bolj organizirano in bolj učinkovito. Pomembno pa se mi zdi, da je prišla pobuda za poenotenje iz baze in ne nasprotno.

Janez HUDL
(Globaški podžupan)

Sile so se doslej vedno drobile na različne strani; zato smo na deželni ravni pogosto delovali premalo učinkovito. S poenotenjem bomo te sile združili in bomo vsi vlekli za eno vrv. Tako bo po mojem mnenju mogoče doseči znatno več. To poenotenje podpira precejšnja večina narodne skupnosti.

KARL OTTO MEYER: ENI POSLANEC DANCEV V NEMČIJI, V POGOVORU Z NAŠIM TEDNIKOM:

„USPEŠNA MANJŠINSKA STRANKA MORA BITI ENINO ORGANIZIRANA“

„Smo za sodelovanje z drugimi strankami — a kot samostojen partner.“

Naš tednik: Kako je Südschleswiger Wählerverband (SSW; Volilna zveza južnega Schleswiga) organiziran in s koliko mandatarji je zastopan v posameznih parlamentarnih gremijih?

Karl Otto Meyer: Organizirani smo na podlagi individualnega članstva. Članov imamo 5200; razdeljeni smo na 5 okrajnih zvez. Občinskih odbornikov imamo ta čas 115, 15 jih je zastopanih v okrajnih zborih, sam pa sem zastopani v deželnem parlamentu v Kielu.

Naš tednik: Koliko volilcev ima SSW?

Karl Otto Meyer: Pri zadnjih deželnozborskih volitvah, leta 1988, smo dosegli 26.600 glasov, od tega okoli 3000 iz vrst večinskega naroda. To je bila enkratna podpora s strani Nemcev, ker sem v znani aferi Barschel kot „jeziček na tehtnici“ omogočil nove volitve (Krščanski demokrat Barschel je kot ministerski predsednik dežele Schleswig-Holstein skušal s kriminalnimi metodami onemogočiti svojega političnega nasprotnika od SPD. Ko so njegove metode prišle na dan, so ga v nekem švicarskem hotelu našli mrtvega; vzrok njegove smrti do danes še ni razčiščen. — Opomba uredništva). Dejansko število naših danskih volilcev znaša okoli 23.500.

Naš tednik: Koliko glasov dobite na občinskih volitvah? Je število vaših volilcev konstantno?

„Poglavitna naloga naše stranke je, da deluje za ohranitev danske narodne skupnosti. Vendar ne omejujemo svoje politične dejavnosti na zgolj narodnostne zadeve.“

V nemški zvezni deželi Schleswig-Holstein živijo tudi Danci. Center njihovega naseljenega področja je mesto Flensburg. Danci so že vsa leta po vojni zastopani v deželnem parlamentu v Kielu — po svoji stranki Südschleswiger Wählerverband (SSW). Od leta 1975 dalje je njihov zastopnik Karl Otto Meyer. Meyer je po poklicu novinar in je bil dolgoletni glavni urednik danskega dnevnika „Der Flensburger“.

Z deželnozborskim poslancem Dancev se je pogovarjal Janko Kulmesch.

Naš tednik: Volijo Danci tudi nemške stranke?

Karl Otto Meyer: To so redke izjeme. Več ko 95% Dancev zaupa volilni glas svoji stranki SSW.

Naš tednik: Kakšen pa je idejnopolitični sestav vaših volilcev?

Karl Otto Meyer: Dve tretjini volilcev SSW voli na državnih volitvah socialne, ostali krščanske demokrate. Ti podatki so zelo eksaktni.

Naš tednik: Iz tega sledi, da SSW ni idejnopolitično homogena volilna skupnost. Nimate zaradi tega težav pri iskanju potrebne konsenze oz. enotnosti znotraj stranke?

Karl Otto Meyer: Takih težav nimamo. To predvsem zato ne, ker smo si v eni stvari edini, namreč: poglavitna naloga naše stranke je, da deluje za ohranitev danske narodne skupnosti. Vendar svoje politične dejavnosti ne omejujemo na zgolj narodnostne zadeve. Nasprotno: vsi problemi, s katerimi se ukvarja večinska družba, kot npr. vprašanje brezposelnosti, finančno- in strukturpolitični problemi, so tudi naši problemi. Če pri reševanju teh vprašanj ne sodelujemo in ne iščemo rešitev v korist naših ljudi, grozi nevarnost, da naše družine zapustijo svojo deželo, s tem pa tudi svojo narodno skupnost.

Naš tednik: Nekateri trdijo, da en sam poslanec, izvoljen na t. i. „nacionalni listi“, za svojo narodno skupnost ne more delovati posebej uspešno. Bolje da bi bilo, če bi se narodna skup-

nost vključevala v večinske stranke.

Karl Otto Meyer: Take trditve zvenijo sicer lepo, resničnost pa je drugačna. V začetku te večinske stranke še tolerirajo, toda ko imajo tvoje volilce, za stranko nisi več zanimiv. Nemške stranke pričakujejo, da se asimilirajo. Zato je naše geslo: smo za sodelovanje s strankami, a kot samostojen partner!

Naš tednik: Katere uspehe ste v zadnjih letih dosegli kot edini zastopnik danske narodne skupnosti?

„Posebno važnost polagamo na to, da dežela Schleswig-Holstein v čim višji meri podpira našo avtonomno dejavnost. Trenutno znaša ta podpora 300 milijonov šilingov.“

Karl Otto Meyer: Dosegli smo mdr. naslednje uspehe: od 1. 1. 1990 dalje predpisuje naša deželna ustava tudi zaščito danske narodne skupnosti. Če ne bi bili zastopani v deželnem zboru, do tega gotovo ne bi prišlo. Nadalje smo dosegli posebno gospodarsko podporo za tisti predel dežele, kjer živi naša narodna skupnost. Posebej pa skrbimo, da dežela Schleswig-Holstein v čim višji meri finančno podpira našo avtonomno dejavnost. Zdaj znaša ta podpora 43 milijonov nemških mark, torej nad 300 milijonov šilingov.

Naš tednik: In koliko dobite od matične države Danske?

Karl Otto Meyer: 63 milijonov nemških mark, skoraj 450 milijonov šilingov. Od teh podpora gre več ko polovica za naše šole. V

oče Dancev so namreč lastne šole življenjskega pomena. Če ne bi imeli lastnih šol, bi kot narodna skupnost gotovo izgubili veliko substance.

Naš tednik: Je število učencev, ki obiskujejo danske šole, konstantno?

Karl Otto Meyer: Da — pa čeprav v naši deželi število šoloobveznih otrok v zadnjih letih pada. Tudi otroci, ki izhajajo iz mešanih zakonov, obiskujejo skoraj izključno naše šole. Vrhu tega je tako, da se pretežna večina teh zakoncev, ki niso pripadniki danske narodne skupnosti, nauči danščine.

Naš tednik: Kakšen je odnos Nemcev do danske manjšine?

Karl Otto Meyer: V deželnem zboru sem priznan zastopnik Dancev. Posebej odprta pa je mladina. Sami se veliko ukvarjamo z mladinsko dejavnostjo. To velja tudi za šport, kateremu namenimo letno 5 milijonov mark. Skupno štejejo naša mladinska društva več ko 10.000 članov.

Naš tednik: Kakšni pa so odnosi na občinski ravni?

Karl Otto Meyer: Dokler je veljala stara deželna ustava, občine niso bile dolžne podpirati danskih ustanov. Zato teh podpor pogostokrat ni bilo. Od avgusta 1990 dalje, ko smo sprejeli novo ustavo in v kateri je SSW dosegel posebno zaščito danske manjšine, pa so občine ob-

vezane, da odmerijo našim ustanovam primerno finančno podporo.

Naš tednik: Za konec še to: katera osnovna pravila mora nujno upoštevati manjšinska stranka, ki sicer glede mandatov ni bogata, a je kljub temu uspešna?

Karl Otto Meyer: Kot manjšinski poslanec moraš znati prepričati z argumenti, hkrati pa vedno iskati sodelovanje z drugimi političnimi strankami. Biti moraš tudi pripravljen za kompromise, ne da bi pri tem nasprotoval svojim osnovnim ciljem. Znotraj stranke moraš biti stalno povezan s svojimi ljudmi ter ustanovami na bazi.

Predvsem pa — stranka mora delovati složno: na vseh ravneh, od občinske pa do deželne, mora biti organizirana enotno. Le tako bo delovala učinkovito ter uspešno nastopala v korist narodne skupnosti.

„Število naših volilcev je konstantno. Pri občinskih volitvah pridemo v bistvu na isto število glasov kot pri deželnozborskih. Pri lanskih občinskih volitvah smo dobili 23.600 glasov.“

AFS-mladinci iščejo družine

Genevieve Carton de Wiart živi v Braine-L'Allaud v Belgiji. Je dinamično dekle, ki s svojimi 17 leti že ve, kaj hoče. Okoli sebe ima rada ljudi, zaradi česar so ji družina in prijatelj(ce) zelo pomembni. Od časa do časa pa potrebuje tudi čas in prostor samo sama zase. Uživa v dejavnostih skavtov, ljubi glasbo, filme in umetnost, pri čemer tudi sama rada riše. Genevieve si želi, da bi jo za leto dni vzela k sebi družina, ki živi ali v malem mestu ali v nje-govi okolici.

Na Finskem pa je doma **Jarno Thusberg**. Fant ima 17 let, je mirnega značaja in vpliva na marsikaterega starejšega, kot je sam. Ne le s svojimi uspehi v šoli, ampak tudi sicer je v zadnjih letih dokazal samostojnost in samoodgovornost. Skupno s svojim šest let starejšim bratom je dolga leta oskrboval svojo bolno mater. Ko je v zadnjem poletju umrla, si je zaželel, da bi leto dni preživel v Avstriji. Rad bi izboljšal znanje nemščine, imel čas za igranje kitare, rad pa bi tudi smučal. Seveda pa bi tudi zaradi družinskih vzrokov, od katerih bi se rad vsaj malo oddaljil, prišel v Avstrijo k družini, ki ima otroke njegove starosti.

Če bi bili pripravljeni vzeti katerega izmed teh dveh mladincev za leto dni pod svojo streho, ali pa poznate družino, ki bi mladega človeka sprejela za toliko časa v krog svoje družine, se obrnite na naslov: **Roswitha Lerchbaumer, Lederergasse 15, 9800 Spittal/Drau, telefon 04762/2302**

Roswitha LERCHBAUMER
Lederergasse 15
9800 Spittal/Drau
Tel.: (0 47 62) 23 02

Razstava sester
Dolinar v Sloveniji

Naš tednik je že pred več meseci poročal o likovnem ustvarjanju sester Andreje in Marjetke Dolinar. Ti dve slovenski umetnici sta rojeni v Buenos Airesu. Ob Svetovnem slovenskem kongresu bosta razstavljali v Škofji Loki.

Koroški delegati za
Svetovni slovenski
kongres

Koroški odbor Svetovnega slovenskega kongresa sporoča, da bodo naslednji delegati zastopali koroške Slovence v Ljubljani: dr. Maja Haderlap bo zastopala Zvezo slovenskih organizacij, mag. Janko Kulmesch Narodni svet koroških Slovencev, dr. Štef Merkač slovensko mladino, prof. Lojze Dolinar (predsednik koroškega odbora), Franci Tomažič in Jože Wakounig.

Koroški odbor Svetovnega slovenskega kongresa je organiziral ekskurzijo in sprejem za vse tiste delegate, ki bodo obiskali Koroško.

Kristijan Močilnik
v Arhivu
Roberta Musila

Mladi slovenski koroški avtor in prevajalec Kristijan Močilnik je bral iz svojih del v Arhivu Roberta Musila v Celovcu. Predstavil je svoje doživljanje sveta. Kristijan Močilnik je sodelavec literarne revije „Mladje“ in v svojih delih obravnava temeljne družbeno-politične probleme.

19. grafični bienale
v Ljubljani

19. mednarodni grafični bienale v Ljubljani prikazuje grafike umetnikov iz 50 držav. Razstava je odprta do 30. septembra 1991. Letos je zastopanih tudi več mladih umetnikov, ki so že dokazali svoj visoki umetniški nivo na področju grafike. Prvo tovrstno razstavo so organizirali leta 1955 in od tedaj dalje neprekinjeno, na vsaki dve leti, nadaljuje svojo temeljno zasnovo: podati pregled trenutnega svetovnega ustvarjanja v reproduktivni umetniški grafiki vseh tehnik, šol in smeri.

ČESTITAMO

Društvo upokojencev Pliberk čestita za osebne praznike **Ani Čebul** iz Šmihela, **Cirilu Rudolfu** iz Bistrice, **Lekšu Kosu** iz Borovja iz **Janezu Kaiserju** iz Rinkol. Vsem vse najboljše in še na mnoga leta!

Jutri bosta stopila pred poročni oltar **Kristina Užnik** in **Pepi Pegrin** iz Sel-Kota. Mladima iskreno čestitamo in jima želimo vse najboljše na skupni življenjski poti.

Na Rebrci praznuje rojstni dan **Hanzi Hribernik**. Ob tem osebnem prazniku vse najboljše, predvsem pa trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva.

V Plaznici pri Miklavčevem je praznovala osebni praznik **Monika Douvjak**. Iskreno čestitamo ter kličemo še na mnoga leta!

60. rojstni dan praznuje v Selah na Borovnici **Hanza Doujak**. Slavlencu vse najboljše, zlasti mnogo zdravja in sreče!

V Stari vasi pri Št. Lipšu obhaja 65. življenjski praznik **Johann Smolnik**. Iskrene čestitke ter obilo zdravja in sreče tudi v prihodnje!

Društvo upokojencev v Št. Jakobu čestita za osebne praznike **Marici Maliha** iz Št. Jakoba, **Janku Janežiču** iz Leš, **Francu Perdacherju** iz Paprač, **Mici Isop** iz Gorinčič in **Johanni Amruš** iz Tešnje. Iskreno čestitamo!

Rojstni dan obhaja **Lenčka Gerkman** iz Zgornjih Jarš. Vse najboljše!

V Borovljah praznuje **Alojzija Ogris** iz Sel 90. rojstni dan. Ob tem visokem življenjskem jubileju vse najboljše, predvsem pa trdnega zdravja, sreče in božjega blagoslova.

Svoj 75. življenjski jubilej slavi **Lojz Krištof** iz Vidre vasi. Ob tem lepem življenjskem prazniku vse najboljše in še na mnoga zdrava in zadovoljna leta!

Društvo upokojencev Podjuna čestita za osebne praznike **Ani Korpitsch** iz Kršne vasi, **Matevžu Raunjaku** iz Spodnje Vinare, **Petru Sadjaku** in **Hanzeju Pečniku** iz Podjune. Vsem slavlencem vse najboljše, zlasti mnogo zdravja in osebnega zadovoljstva!

Kotmara vas: Lini Michor — 60 let

Že dolga leta z orglanjem lepša službe božje in druge cerkvene slovesnosti v Kotmari vasi. Skrbi tudi za lepo urejeno cerkev in kot kuharica za gostoljubnost v župnišču. Vse to dolgotrajno in naporno delo pa je zapustilo tudi posledice. Letos je morala iskati zdravja v bolnišnici, kamor je šla na operacijo.

Danes, v petek, 28. junija

1991, obhaja Lini Michor, sestra župnika Maksa Michorja, 60-letnico. Rojena je bila pri Butiju v Trebljah pri Šmarjeti v Rožu.

Za vse, kar je in kar bo naredila za župnijsko občestvo, se ji iz srca zahvalujemo! Ob 60-letnici ji iskreno čestitamo in želimo vse najboljše, predvsem seveda zdravja! Še na mnoga leta!

Večerna trgovska akademija v Celovcu

Na Zvezni trgovski akademiji v Celovcu (HAK II) obstaja že več let večerna šola za zaposlene. Zaključni se z zrelostnim izpitom, ki omogoča opravljanje različnih poklicev in dovoljuje tudi pravico vodenja nekaterih trgovskih vej.

Šolanje je brezplačno, enako učne knjige. Kdor je že zaključil trgovsko šolo (HS), lahko stopi v višji razred. Posebnost te šole je, da lahko izbirate v okviru obveznih jezikov med slovenščino in italijanščino. Kdor se odloči za slovenščino, iz tega jezika

polaga tudi zrelostni izpit. Povpraševanje po strokovnjakih z znanjem slovenščine še vedno obstaja.

Pouk ob večerih traja
od 18. do 21.30,
od ponedeljka do petka.
Informacije in prijave so
možne vsak dan
od 8. do 12. ure
osebno ali
po telefonu
(0463 / 51 17 70).

Valentin Oman razstavlja v Galeriji Božidar Jakac v Kostanjevici na Krki

Umetnik Valentin Oman razstavlja med 6. julijem in 8. septembrom 1991 v Galeriji Božidar Jakac v Kostanjevici na Krki. Razstava bo v samostanski cerkvi. Otvoritev bo v petek, 5. julija 1991, ob 19. uri

Umetnikovo novejšo delo bo predstavil dr. Andrej Smrekar, direktor galerije. Dr. Anton Koren, direktor Mohorjeve družbe v Celovcu, bo ta večer predstavil Ustanovo Valentina Omana in Omanovo monografijo „Spomeniki/Erinnerungszeichen“, ki bo v teh dneh izšla v Mohorjevi založbi.

Razstavo bo otvoril slovenski kulturni minister dr. Andrej

Capuder. Ministrski predsednik Republike Slovenije, prof. Lojze Peterle, se bo udeležil otvoritve.

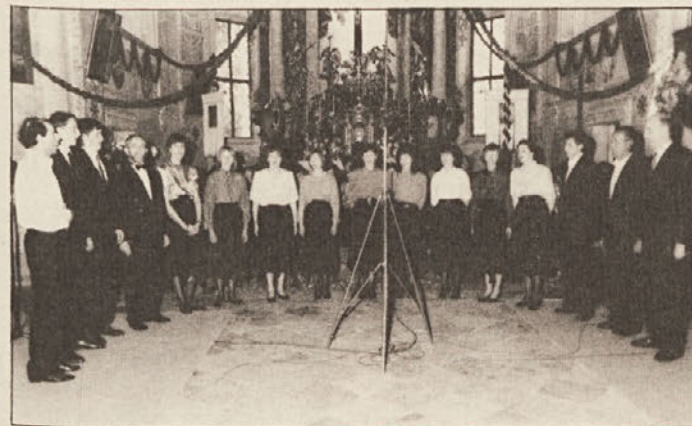
Zaradi pomena razstave in predstavitve Ustanove ter nove Omanove knjige prosimo kulturne kritike in žurnaliste, da bi prišli na otvoritev.

Gallusove pesmi na Humcu

Preteklo nedeljo so v cerkvi na Humcu pri Božjem grobu priredili koncert, na katerem so domači zbori peli Gallusove pesmi. Prvi tovrstni koncert je bil v Velikovcu. Na Humcu so nastopili PD „Lipa“ iz Velikovca, MePZ Podjuna iz Pliberka, Oktet Suha in pevski krožek „Graški študentje“.

Pozdravne besede je spregovoril učitelj Fric Kert.

Koncert ob 400-letnici smrti Jakoba Petelina Gallusa na Humcu.

Podjunski zbori v Pragi

Dolge in intenzivne so bile naše vaje, preden smo se odpravili na pot na Češkoslovaško. Končno je prišel čas odhoda.

Od 14. do 16. junija tega leta smo bili mešani pevski zbor SPD Srce iz Dobrle vasi, moški pevski zbor SPD Trta iz Žitare vasi in Plazniška dekleta iz Št. Lipša v Pragi. Namen tega obiska je bil predstaviti naše skupine in našo glasbo.

Slovensko pesem smo zapeli na koncertu v husitski cerkvi sv. Miklavža na Starometskem trgu in pri sv. maši v Plečnikovi cerkvi Presvetega srca Gospodovega. Petje med temi zgodovinskimi zidovi je bilo za nas pevce edinstveno doživetje.

Izrabili pa smo tudi priložnost,

da smo si ogledali mesto Praga, katere lepota nas je vse prevzela. Videli smo Staro mesto, Karlov most, Grad, Bertramko z Mozartovim muzejem.

Prehitro je minil čas obiska! Praga nas je vse očarala. Upamo, da se bomo kmalu spet odpravili v deželo sosednjih Slovanov, kjer bomo pokazali še več našega kulturnega ustvarjanja, poleg pa občutili še več tega stoletja dolgega, zgodovinskega ozračja.

Vsem, ki so nam omogočili obisk Prage, se na tem mestu iskreno zahvaljujemo! SL

Dunaj — Skupina 4 J je pred 1000 obiskovalci nastopila na Dan begunca pretekli teden na Dunaju. Na solidarnostnem koncertu so nastopili mdr. STS in Tschuschenkapelle; naša domača skupina 4 J pa je v tem okviru lahko dokazala svojo kakovost.

14. PODELITEV BRALNE ZNAČKE

Prireditelj: Slovenska študijska knjižnica

Čas: Torek, 2. julija 1991, ob 19. uri — Kraj: Mladinski dom v Celovcu

Sodelujejo: Otroci SPD „Bilka“ v Bilčovsu, otroci SPD „Valentin Polanšek“ na Obirskem, Otroci SPD „Herman Velik“ Sele-Kot, otroci SPD „Radiše“ na Radišah, gojenke in gojenci Mladinskega in Modestovega doma v Celovcu, dijakinja in dijaki Slovenske gimnazije v Celovcu in šolarji drugih ljudskih šol v Celovcu.

To ni turizem, kakršnega poznate, z ODISEJEM bo tak, kakršnega si želite!

V kranjski turistični poslovalnici se v ODISEJEM imenu trudijo za nenavadne, žlahtne izlete in potovanja — kranjski Odisej si je od slavnega grškega junaka izposodil ime, hkrati pa je v treh letih delovanja dokazal, da ima posluh za turizem s pridihom odisejade.

Turizem je način življenja, pa tudi način življenja je turizem. Zato ODISEJ dela marsikaj in tudi veliko posebnega. ODISEJ je naziv turistične agencije v Kranju, katera uspešno posluje že tri leta in je hkrati ena prvih zasebnih agencij v Jugoslaviji.

Pri ODISEJU vas vedno čaka vrsta programov: z odličnimi vodniki prireja izlete in ekskurzije, organizira strokovna potovanja in izobraževalne izlete za sindikalne organizacije, šole ali manjše skupine. Morda pa se odločite za POSEBNE PROGRAME, ki vključujejo mojstrovine slovenskih gostiln z domačo kuhinjo, potepanja po slovenskih kozolcih, obiske vinorodnih območij in vinskih kleti s pokušnjo priznanih žlahtnih kapljic, obiske izdelovalcev domače in umetne obrti v njihovih delavnicah, planinarjenje, turno smuko ali križarjenja z jadrnicami, splavarjenje in spuste s čolni po slovenskih rekah za avanturiste, pa tudi na pohodništvo se lahko odpravite z Odisejem . . . Agencija prodaja vse vrste vozovnic — tudi letalske, in posreduje vozila rent-a-cara. Tu so še zimske počitnice, pa smučarja ali poletne počitnice na morju, turistično usmerjenih kmetijah in še kje.

Za POLETNI ODDIH '91 VAM

JE ODISEJ PRIPRAVIL NASLEDNJE ARANŽMAJE: najprej vas bodo popeljali v deželo vročega ritma flamenca, temperamentnih plesalk in omamnih zvokov kitar — nerazdružljiv sklop veselja, ponosa in hrepenenja v deželi s poudarjeno tradicijo in bogato kulturo — V ŠPANIJO. Zaželite si lahko Palmo de Majorco, Ibiza, Costa Bravo ali Costa del Sol. Več kot tisoč kilometrov sredozemske obale z neskončnimi peščenimi plažami zakriva obiskovalcu najprivlačnejšega predela TUNIZIJE puščavsko podobo afriške notranjosti. Z Odisejem ste že sredi oljk in palm, večnih simbolov te krajine. Obisk saharskih oaz ter ogled spomenikov feničanske, rimske in arabske kulture na eksotičnih tunizijskih tleh bodo obogatili vaš oddih. CIPER — sodobni nomadi so odkrili obljudljeno deželo na vzhodnem robu Sredozemlja: skalnate obale in peščene zalive, potopljene v kristalno čisto morje, gozdnate hribčke, slikovite vasi in večno sonce! Ob zelo cenjeni turistični ponudbi traja sezona na Cipru celo leto. GRČIJA, dežela, ki je zahodni civilizaciji zapustila dediščino osnovne filozofije, pesništva, govornišva, gledališča in demokracije. Izvor mitov in antičnega sijaja, zibelka pesnikov in gradite-

ljev, katerih ostaline so razsute tudi po najbolj oddaljenih otokih; izbirate vi: Krf, Rodos, Kos, Kreta, Santorini, Mikonos, Samos, Lezbos ali Halkidika.

Aranžmaji so sedem- ali štirinajstdnevni, vključujejo tudi letalske prevoze. Namestitev vam agencija nudi v apartmajih ali hotelih z možnostjo prehrane. CENE so ugodne, POSEBNA UGODNOST je odplačevanje na tri obroke.

OD CELOVCA DO JADRANA PA SE LAHKO PRIPELJETE KAR Z AVTOM. Najbližjo namestitev vam Odisej nudi v PORTOROŽU, v največjem turističnem središču na slovenski obali. Izrazito južna lega in relief sta poskrbela za izjemno ugodne klimatske razmere, lapornata tla in plitvo morje pa za dolge peščene plaže. V Penzionu Ločniškar vam bodo postregli z dobro domačo hrano. IZOLA in STRUNJAN ravnata tako privabljata številne goste; namestitev v Strunjanu je primerna za oddih družin z otroki. UMAG je moderno letovišče s pestro turistično ponudbo. Kamnite plaže, obilo možnosti športa in zabave . . . Le 14 kilometrov od Umaga leži staro turistično mesto NOVIGRAD, ki ravnata tako privablja številne turiste. Plaže so delno betonirane, deloma pa so ostale naravne. Go-

stom so na voljo plesni in zabavni večeri, pa tudi za rekreacijo je poskrbljeno. ROVINJ, mesto mornarjev, ribičev . . . številni hoteli, turistična naselja . . . Kaj bi dodali? ISTRAN, dragulj Jadrana, lepota, ki traja večno.

Aranžmaji so sedem-, deset- ali štirinajstdnevni. Namestitev vam agencija nudi v hotelih, apartmajih, bungalovih ali zasebnih sobah z možnostjo prehrane.

V ekskluzivni ponudbi Odisejevih poletnih programov so tudi doživetja za avanturiste: SPLAVARJENJE PO REKI SAVI s piknikom (skozi vso poletno sezono), pa tudi KRIŽARJENJA po Jadranu.

Gotovo imate pomisleke glede oddiha na Jadranu zaradi politične situacije v Jugoslaviji. Severni del Jadrana zagotavlja gostom miren in prijeten oddih. Kolikor bi se situacija zaostrila, bi bili gostje pravočasno obveščeni.

PRIDRUŽITE SE ODISEJEVI NAGRADNI IGRI: izpolnite vse tri kupone — s pravilnimi odgovori — in jih pošljite na Turistično agencijo ODISEJ, Maistrov trg 2, 64000 Kranj, SLOVENIJA. **Srečni dobitnik bo z Odisejem odpoval za teden dni v Grčijo.**

Za dodatne TURISTIČNE INFORMACIJE IN NASVETE so vam ODISEJEVCI vedno na voljo!

Dekleta so navdušila
tudi z baletom. ▶

ZAKLJUČNA PRIREDITEV KMETIJSKO- GOSPODINJSKE ŠOLE

PREDSTAVITEV ŠIROKE IN BOGATE DEJAVNOSTI

Vsakoletna zaključna prireditev kmetijsko gospodinjske šole v Št. Rupertu pri Velikovcu je postala že pravi ljudski praznik. Tako je prišlo minulo soboto in nedeljo v to šolo ogromno ljudi od blizu in daleč na že tradicionalno slavje, na katerem imajo gojenke priložnost, da prikažejo, kaj so se v času šolskega leta naučile in kaj so naredile.

Uvodoma je bil na sporedu nastop šolskega pevskega zboru, ki je pod vodstvom sestre Dominike pozdravil prisotne goste s pesmijo. Nato so dekleta navdušila publiko z odličnim baletom. Ravnatelj Mirko Srienc je v svojih pozdravnih besedah dejal, da je bilo že skoraj minulo šolsko leto leto uspehov in tudi prizadevnosti. Zaključno prireditev je Srienc imenoval kot vabljivo priložnost, da se srečujejo tudi nekdanji prijatelji. Številni obiski na prireditvi pa je bil dokaz povezanosti in prijateljstva ljudi s to šolsko ustanovo, saj je prišlo mnogo staršev gojenk, absolventke šole in pa tudi lepo število rojakov iz Slovenije, ki zaupajo svoja dekleta šolskim sestram v Št. Rupertu.

Vzgoja v tej ustanovi postaja vedno težavnejša, saj ravno

Šolski zbor, pod vodstvom sestre Dominike, je številnim gostom ubrano zapel v pozdrav.

Glavna točka sporeda zaključne prireditve je bila uprizoritev misterija o sv. Hildegardi, pri kateri so se dekleta izkazale kot odlične igralke.

med mladino postajajo stare vrednote dvomljive, krči se narodna zavest, rahljajo se družinske vezi in v ospredje stopajo drugačne zabave. Vzgojni cilj šolskih sester pa je poleg dobre strokovne izobrazbe tudi duševna izobrazba in posredovanje prave srčne kulture v prid doraščajoči šolski mladini.

Ker šola postaja vedno bolj atraktivna tudi za dekleta iz Slovenije, se je predstavila tudi v lastnem paviljonu na zadnjem sejmu za kmetijstvo v Kranju. Šentrupertsko šolo obiskuje že lepo število deklet iz Slovenije, ki so deležna tako kot naša dekleta skupnega dvojezičnega pouka in s tem prispevajo k medsebojni obogatitvi. Na ta način je možno doseči tudi boljše jezikovno izražanje v obeh jezikih, kar je izredno pomembno. Na podlagi dvojezične izobrazbe pa dekleta nimajo le boljših poklicnih možnosti: priložnost imajo tudi spoznavati druge kulture in spoštovati raznolikosti sosednjih narodov, saj je šola v Št. Rupertu „hiša srečanja in dialoga“.

Glavna točka kulturnega sporeda je bila uprizoritev igre „Misterij o sv. Hildegardi“, katero je dramatiziral prof. Mirko Mahnič, za režijo pa je poskrbel dekan Peter Sticker.

PROF. LOJZE DOLINAR

Prof. Lojze Dolinar je predsednik koroškega odbora Svetovnega slovenskega kongresa. Pogovarjali smo se z njim o preteklem in bodočem delu koroškega SSK.

Naš tednik: Kako dolgo obstaja že Koroški odbor SSK?

Prof. L. Dolinar: Ustanovni občni zbor je bil 21. 12. 1990. Pobudo za to sem dal sam. Zmenili smo se, da mobiliziramo čim več koroških Slovencev, ki naj bi prišli iz vseh narodnih struktur in tablorov. Naš skupni cilj je dobrobit slovenstva.

Naš tednik: Koliko koroških Slovencev se je medtem odzvalo temu pozivu?

Prof. L. Dolinar: Na začetku je bilo zanimanje veliko, vendar so nekateri krogi kmalu podvomili v učinkovitost Svetovnega slovenskega kongresa.

Naš tednik: Zakaj ti dvomi?

Prof. L. Dolinar: V glavnem so Svetovni slovenski kongres istovetili s politično emigracijo. Tudi našega programskega cilja glede narodne sprave niso hoteli razumeti. Sicer pa nihče ni verjel, da bo imel SSK takšno kompetenco, kakršno jo ima danes.

Naš tednik: Kakšne pa so njegove kompetence?

Prof. L. Dolinar: V glavnem združuje Slovence po vsem svetu in hoče biti neke vrste moralni faktor v slovenski družbi. Nadalje ustvarja in gradi ter delno že posreduje stike na gospodarskem in kulturnem področju. Slovenski kongres sestavljajo razne sekcije, od gospodarske preko znanstvene pa do pravne, ki se podrobneje ukvarjajo s specifičnimi vprašanji slovenske družbe.

Naš tednik: Koliko koroških Slovencev je že pristopilo k SSK?

Prof. L. Dolinar: Imamo individualne in kolektivne članke. Od kolektivnih članov so pristopili mdr. NSKS, KKZ, KSOO, Mlada KEL, SJK in razna kulturna društva.

Naš tednik: Katere akcije

je koroška sekcija SSK do slej izvedla?

Prof. L. Dolinar: Sprva smo začeli graditi organizacijsko strukturo in osveščati naše ljudi. Pripravili smo tudi razna predavanja; osebno sem bil pri dunajskih in

„Posredovati stike med vsemi Slovenci“

graških študentih, obeh osrednjih političnih in kulturnih organizacijah ter Mladi KEL. Nadalje smo izdali brošuro, ki je namenjena sedanjemu zasedanju SSK v Ljubljani. V njej predstavljamo organizacijsko strukturo koroških Slovencev z namenom, da o nas Slovenci, ki živijo po svetu, nekoliko več zvejo. Smisel kongresnega gibanja je predvsem tudi v tem, da se eden drugemu predstavimo in na ta način zajamemo in izkoristimo intelektualni potencial, ki ga je po svetu dovolj.

Naš tednik: Katere naloge si je koroški odbor dal za prihodnost?

Prof. L. Dolinar: Naš cilj je po naših možnostih internacionalizirati vprašanje koroških Slovencev. Poleg tega hočemo vzpostaviti zveze med slovenskimi gospodarstveniki iz vsega sveta. Hočemo tudi izdati nalepke za koroške trgovine z napisom „Govorimo slovensko“. Nadalje hočemo doseči aktualizirano predelavo spomenice koroških Slovencev; zelo nas bi veselilo, da bi za to prevzel koordinacijo dr. Pavel Apovnik.

Naš tednik: In kaj bo koroška delegacija zahtevala na današnjem ljubljanskem SSK?

Prof. L. Dolinar: Naša zahteva bo, da naj dobi vsak koroški Slovenec tudi slovensko državljanstvo, če ga želi. Državljanstvo pa naj lahko dobi samo pod pogojem, da da temu koroški odbor SSK svoje privoljenje.

V ČEMU

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES?

SPLOŠNE TEZE ZA PROGRAM SVETOVNEGA SLOVENSKEGA KONGRESA

Temeljni namen Svetovnega slovenskega kongresa je doseči, da se Slovenci po vsem svetu začutijo kot samosvoja celota, kot posebna, svojska skupnost. Njegovo delovanje naj bi v slehernem Slovincu, kjerkoli ta prebiva, prebudil občutljivost za slovenstvo v kateremkoli njegovem stanju: za tisto v domovini, v manjšinskem zamejstvu ali izseljenstvu. Kongres naj premaguje delitve, ki izvirajo iz našega medsebojnega obračuna v letih vojne in po njej, kakor tudi iz dejstva, da že domovinski, strnjeni slovenski živelj pripada štirim državam zelo različnega značaja in da je slovensko izseljenstvo raztreseno po več kontinentih. (. . .)

Da bi se približali tem ciljem, si mora kongres še posebej prizadevati v naslednjih smereh:

DOSEČI MORA NARODNO SPRAVO

Naš resentment iz državljanškega, oziroma našega ideološkega medsebojnega obračunavanja se mora umakniti občutku pripadnosti skupni slovenski usodi in skrbi za skupno slovensko prihodnost. Naš razkol ni izšel izvirno iz nas samih, temveč je bil k nam zanešen od drugod. Grobo, manjrednostno podrejanje naših izvornih stvariteljskih moči velikemu svetu nas je privedlo na pot samouničevalne vojne in provincialnega samoukinjanja. Narodna sprava, to naj predvsem pomeni, da je naš smrtonosni medsebojni obračun končan in da med seboj odpravljamo sleherno maščevalnost in razlikovanje. (. . .) Popravijo pa naj se vse krivice.

ZA SUVERENOST SLOVENSKE DRŽAVE

Le suverena slovenska država je lahko zanesljiva podlaga in jamstvo slovenstvu v domovini in širše v svetu. To pa mora biti država, ki bo sprejemljiva za vse Slovence v svetu: demokratična, s pluralističnim političnim ustrojem, s svobodnim avtonomnim gospodarstvom in prostoru ustrezno notranjo regulativo. Slovenska domovina je naravno duhovno središče slovenstva in njena država, republika Slovenija, njegovo materialno oporišče, vendar ne tudi nadrejena rojakom zunaj nje. Slednji morajo ohraniti svojo avtonomijo, saj bodo tako najbolje ohranili sposobnost za preživetje v bistveno drugačnih okoljih. Poleg tega bo njihov pogled na domovino iz zemljepisne in s tem tudi civilizacijske razdalje vedno dragocen, rodoviten vir naše iznajdljivosti v svetu, kakor tudi nasprotno.

INTERNACIONALIZACIJA SLOVENSKEGA VPRAŠANJA

Nujno opravilo za uresničevanje slovenske samoodločbe je internacionalizacija slovenskega vprašanja. Državne suverenosti Slovenije ne bo mogoče doseči, dokler bo svet gledal na naš obstoj, kakor da gre za notranje jugoslovansko vprašanje. Svet moramo z dejanji prepričati, da vsem tveganjem navkljub prevzemamo odgovornost za svojo narodno usodo nase.

Kongres v republiki Sloveniji naj s svojo aktivnostjo spodbuja in podpira suvereno, državniško vedenje oblasti nasproti drugim delom Jugoslavije in zunanjemu svetu, s tem pa vstopenje slovenske države na mednarodno

Publicist Viktor Blažič je bil sklicatelj ustanovnega sestanka pripravljalnega odbora SSK — Svetovnega slovenskega kongresa (2. 9. 1989 na Opčinah pri Trstu). Izdelal je tudi osnovne programske teze in cilje za delovanje SSK. Njegove teze objavljamo v izvlečkih.

prizorišče, medtem ko naj Slovinci v svetu to vstopanje olajšujejo s svojimi izvornimi prispevki, s svojim vplivom v okoljih, kjer stalno ali začasno prebivajo. Slovensko vprašanje kot vprašanje naroda, ki je odločen, da vstopi v evropsko družino suverenih narodov, si mora utreti pot tudi na zasedanja generalne skupščine OZN.

Če pa bi Slovenija postala žrtev velikodržavnega in militarističnega nasilja, mora zazvoniti plat zvona povsod, v vsaki slovenski naselbini po svetu. Kakor bi bilo to velika nesreča, bi v takem trenutku naše vprašanje stopilo v ospredje svetovne pozornosti. Strnitev vseh sloven-

Deželni poslanec BOJAN BREZIGAR (Trst), predsednik iniciativnega odbora SSK

Razsežnost Svetovnega slovenskega kongresa je ta, da mora med ljudmi, ki pripadajo istemu narodu, ki se spoznavajo v isti državi in ki gojijo isto kulturo, vendarle prevladati vzdušje vzajemnosti in medsebojne pomoči. Slovenci smo pač takšni, kakršni smo. V naši naravi je, da raje vidimo, da bi sosedova krava crnila, kot da bi se naša zdebelila. Narave ne moremo spreminjati čez noč. Ne bomo je spreminili. Vendar pa bi morali vsaj poskusiti delati v svojo skupno korist. Tisti, ki živijo daleč od domovine, so že nešteto krat pokazali voljo, da priskočijo domovini na pomoč, kadar je to potrebno. Sedaj je to ne samo potrebno, ampak tudi koristno za nas vse.

skih sil, zbiranje pomoči, apeliranje na vplivne in odločujoče ljudi zlasti v kongresu in v vladi ZDA in zahodni Evropi, širjenje resnice po svetovnih množičnih občilih, pomoč beguncem, to bi bile zahteve, ki se morda zdijo za naše majhno število prevelike. Toda na svoji strani bi imeli veliko moralno moč, zakaj svet bi bil v tem trenutku naš dolžnik. Poglavitna težava, ki bi v takem primeru stopila pred nas, bi bilo vprašanje, kako zdržati čas najtrše, hermetične okupacije. S svetovno javnostjo na svoji strani bi bilo mogoče doseči tudi razpravo v generalni skupščini OZN. Mogoča bi bila tudi razmeram najustreznejša oblika dolgotrajnejšega odpora proti okupatorjem. Čas ne bi delal zanje.

ZA OHRANJEVANJE SLOVENSTVA ZUNAJ SLOVENIJE

Kongres si mora prizadevati za ohranjanje slovenstva zunaj izvorne domovine. Slovenski kulturni prostor in slovenski občutek za domačnost naj se brez zemljepisnih omejitev razširi povsod tja, kjer Slovenci prebivajo. Slovenska kulturna zavest je bila tudi v preteklosti tista moč, ki je ohranjala slovenstvo tudi sredi zelo oddaljenih tujih okolij.

Naslednje sredstvo ohranjanja in promocije slovenstva so medsebojne gospodarske povezave. (. . .)

Vsak Slovenec lahko kaj stori za promocijo slovenskega imena v tujini, kongres oz. njegovo članstvo pa lahko v tej smeri deluje povezano, smotrno in organizirano. Člani kongresa po svetu naj si vsak v svojem okolju poiščejo svoj najustreznejši pristop k stvari in lasten način dela.

Viktor Blažič

PROF. JOŽE WAKOUNIG

Zadnje dni letošnjega junija se bo odvijal prvi Svetovni slovenski kongres. Večina prireditev bo seveda v Ljubljani, glavnem mestu samostojne in neodvisne Slovenije; zajeto pa je tudi naše zamejstvo.

25. junija 1991 so v slovenskem parlamentu proglasili neodvisno in samostojno Slovenijo, v hrvaškem pa neodvisno in samostojno Hrvaško. Sedanji slovenski parlament, prvi demokratično izvoljen po letu 1945, ima seveda vso pravno moč in je po glasovanju, 23. decembra lani, moralno upravičen pa tudi dolžan, da to izpelje. Slovenski narod je jasno pokazal svojo voljo in jo tudi izpovedal pred celim svetom.

Seveda sledi še najbolj trnjeva pot. Med vladnimi krogi zahodnih držav z dolgoletno demokratično tradicijo še ni zasvetila tista luč, ki so jo ti krogi — po lastnih izjavah — vsa pretekla leta priznali. Niso še spoznali ali pa sploh nočejo spoznati, da tu ne gre za razbijanje neke države, marveč za to, da razpada neka država, ki taka, kakršna je, ne ustreza zahtevam, potrebam in pričakovanjem večjega dela prebivalstva. V nekaterih vladnih krogih po Zahodni Evropi, da ne govorimo o popolnem nerazumevanju in nevednosti Američanov, še danes straši prepričanje, po za slugi pretežno srbske jugoslovanske diplomacije, da so Jugoslavlani enoten narod z enotnim jezikom. Politiki, ki berejo kozje molitvice Slovincem pa Hrvatom, nimajo pojma o resničnih razmerah v Jugoslaviji, o tem, kaj je Slovence in Hrvate prisililo, da so napravili korak v svobodo. Enotna in demokratična Jugoslavija, kakor jo zahtevajo v Zahodni Evropi in Ameriki, je skoraj tako neuresničljiva kakor kvadratura kroga. Razlike v izročilu in pojmovanju so prehude. Na ozemlju Jugoslavije se je razbilo na dvoje rimsko cesarstvo. Na tem ozemlju je velika ločnica med Zahodom in Vzhodom. Poskus, da bi ta nasprotja premostili, je po letu 1918, po ustanovitvi Jugoslavije, že drugič propadel: to za slugi beograjskega centralizma, zaradi neuvidevnosti vodilnih srbskih krogov do drugih narodov. Za Beograd je Jugoslavija sad velike srbske zmage leta 1918. Slovenci in Hrvati so bili do 1918 pod Avstro-Ogrsko, ki je prvo svetovno vojno izgubila; bili so torej med poraženci.

Mi in Svetovni slovenski kongres

Dolžnost Svetovnega slovenskega kongresa bo seveda, da pokaže in razjasni svetu resnico, ki le-te noče videti, ne poznati. SSK mora biti glasnik slovenskih zahtev in pričakovanj.

Med velike dolžnosti SSK pa spada tudi, da utrdi med Slovenci vsepovsod po svetu čut povezanosti. Potrebno bo veliko truda in napora pa poštenih prizadevanj, da bomo iskali in našli najprej tisto, kar nas povezuje in druži. Skorajda že pregovorna slovenska razcepjenost ni ravno čut za demokracijo in pluralizem, kakor to tudi nekateri razlagajo. Po mojem je to nasilnost, naperjena proti samemu sebi. Smo veliki, kakor smo, torej se ne delajmo manjših, kakor smo. Mnogi drugi, tudi številčno večji, se morajo tega šele naučiti, kar je naš narod ustvaril in zmogel.

Za marsikoga je že naslov „Svetovni slovenski kongres“ pretiran, zaradi tega se cinično nasmiha in posmehuje. Če pa bi malo bolj resno premislil o pomembnosti takega shoda in take ustanove za nas Slovence, ne bi mogel/mogla drugače, kakor da sam/sama sodeluje.

Daj, Bog, srečo in uspeh Svetovnemu slovenskemu kongresu ter samostojni in neodvisni Sloveniji! Pa tudi Hrvaški!

T
A
T
E
D
E
N
V
R
A
D
I
U

PETEK, 28. junij
Narodopisna oddaja
(dr. Feinig).

SOBOTA, 29. junij
„Od pesmi do pesmi —
od srca do srca.“

NEDELJA, 30. junij
6.30—7.00 Dobro jutro
na Koroškem. — Duhov-
na misel
(dr. A. Kajžnik).
18.10—18.30: Dogodki in
odmevi.

PONED., 1. julij
Poenotenje slovenskih
političnih struktur.

TOREK, 2. julij
Partnerski magazin.

SREDA, 3. julij
Glasbena sredo.
21.05—22.00
Gallusovi zbori v Velikov-
cu, II. del.

ČETRTEK, 4. julij
Rož — Podjuna —
Zila

ŠMIHEL

NASTOP UČENCEV GLASBENE ŠOLE
oddelek Šmihel
Čas: v nedeljo, 30. 6., ob 16. uri
Kraj: v farnem domu v Šmihelu

CELOVEC

Kulturno društvo PRI JOKLNU
LITERARNO BRANJE — Gert Jonke bere
iz svojih del
Čas: v petek, 28. 6., ob 20.30

FEŠTA — BIERJOKLFEST

Čas: v soboto, 29. 6., ob 16. uri

RAZSTAVA GRAFIK MIHE MALEŠA
v Mohorjevi knjigarni v Celovcu je odprta od
ponedeljka do petka od 7.30 do 12.30 in od
14.00 do 18.00, ob sobotah pa od 7.30 do
12. ure.
Veselim se Vašega obiska!

Koncert komornega zboru „Anton Foerster“

iz Ljubljane

Čas: v nedeljo, 30. junija,
ob 19. uri

Kraj: v farni cerkvi
v Selah

TRATA

OTROŠKA REVIIJA „Pokaži kaj znaš“
Čas: sobota, 29. junij 1991, ob 14.30 uri
Kraj: Kulturni dom pri Cingelcu na Trati
Prireditelj: SPD „Borovlje“ in SPZ

„Od pesmic do pravljic“

srečanje z mladinskim
pisateljem Janezom BITENCEM

petek, 28. junij 1991:
9.00 Otroški vrtec „Naš otrok“
11.00 Otroški vrtec Št. Peter
15.00 Društvena soba v Škofičah
za otroški vrtec

sobota, 29. junij 1991:
14.30 Društvena soba SPD
„Gorjanci“ v Kotmari vasi
16.00 Kulturni dom na Radišah
za otroško skupino
SPD „Radiše“

Prireditelj: Krščanska kulturna
zveza

ROŽEK

KONCERT
„Glasba za kitaro iz več stoletij“

Čas: sobota, 29. junija 1991, ob 20.30
Kraj: Podružniška cerkev na Humu
Nastopa: Manfred Uggowitz, kitarar
Prireditelja: Katoliška mladina Rožek in
Kulturno društvo „Peter Markovič“

KOORDINACIJSKI ODBOR
za letovanje otrok na morju sporoča,
da bo letos
letovanje v POREČU
od 14. do 25. julija.
Cena za 12-dnevno bivanje znaša
2100,— šil. Prijavnice in podrobnej-
še informacije dobite pri Milki Kokot,
Tarviser Str. 16, 9020 Celovec, tele-
fon: 0463 / 514 300 / 40
Koordinacijski odbor za to letovanje
vabi vzgojitelje/ice, ki naj se za sode-
lovanje prijavijo na isti naslov.

OBIRSKO

BISERNA MAŠA ŽUPNIKA
TOMAŽA HOLMARJA
Kdaj: v nedeljo, 30. junija 1991, ob 14. uri
Kje: na Obirskem
Vsi verniki so prisrčno vabljeni!

KOMELJ

KPD „Drava“ Žvabek, KOM, Živinorejska
zadruga in Pliberški časopis
vabijo na **SREČANJE PRI ŠTIEBARJU**
Čas: v nedeljo, 30. 6. 1991
Spored: 11.00 sv. maša
nato družabnost na travniku
Za jed in pijačo je poskrbljeno.
Prisrčno vabljeni!

Katoliška prosveta
iz Št. Jakoba v Rožu
vabi na

PODIJSKO DISKUSIJO
„Kdo naj zastopa“
koroške Slovence?“

Razpravljata
dv. sv. dr. Pavel APOVNIK (za NSKS)
in dr. Marjan STURM (za ZSO)

Diskusijski vodja bo Peter FANTUR

Čas: 30. junij, ob 20. uri

Kraj: farna dvorana
v Št. Jakobu v Rožu

VABILO

Višja šola za gospodarske
poklice zavoda šolskih se-
ster v Št. Petru vabi na

zaključno
prireditve

v četrtek, 27. junija,
ob 20. uri

Spored:
Igra W. Bauerja
„Rdeče in modro
v mavrici“
Nastop dekleškega zboru
Modna revija
Jazz gimnastika
Po sporedu sledi zabavni del
s triom DRAVA, dražba
in zakuska.

OBJAVA

Zavod šolskih sester v Št. Petru
sporoča, da je

SPREJEMNI IZPIT

na Višji šoli za gospodarske
poklice v sredo, 3. julija 1991,
ob 8. uri

Obenem obvešča tiste starše, ki
so iz katerih koli razlogov zamudi-
li februarški rok, da so prijave
vsekakor tudi zdaj še možne. Isto
velja seveda tudi za 1-letno Go-
spodinjsko šolo. V ta namen naj
se telefonsko ali pisno direktno
povežejo z ravnateljstvom.

Višja šola Št. Peter,
9184 Št. Jakob, tel. (04253) 343

BEKŠTANJ

SPD „Dobrač“ na Brnci in SPD „Zila“ na
Ziljski Bistrici vabita na
PIKNIK pri Magrovem ribniku v
Bekštanju (blizu nogometnega igrišča), ki
bo v **nedeljo, dne 30. junija 1991**, s
pričetkom ob 14. uri
Nastopa: Mladinska skupina iz Ledinc
Zabaval pa Vas bo domači vižar Hubert
Pichler
Prireditve bo ob vsakem vremenu!

PODPECA

Zveza kor. partizanov vabi na
TRADICIONALNO TOVARIŠKO SREČANJE
vseh demokratov in antifašistov. Obhaja-
li bomo 50-letnico rojstva Osvobodil-
ne fronte in oboroženega upora proti na-
cifašizmu.
Srečanje bo v **nedeljo, dne 30. 6. 1991**,
ob 14. uri pri Peršmanu v Podpeci

LJUBLJANA

Krščanska kulturna zveza in Mestni mu-
zej Ljubljane vabita na ogled razstave
arhitekture
Univ. prof. dr. Peter Fister: **„DOŽIVETA**
ARHITEKTURA ZILJE, ROŽA,
PODJUNE
Odpriete razstave: v četrtek, 27. 6., ob 18.
uri v Kulturno-informacijskem centru
Križanke. — Razstava je odprta do 31. 8.,
vsak dan od 10. do 13. ure in od 17. do
21. ure, ob sobotah od 10. do 13. ure. Ob
nedeljah je razstava zaprta.

SODALITAS

Dom v
Tinjah

Telefon:
(0 42 39) 26 42
9121 Tinje

v nedeljo, 30. junija
Vožnja na ogled Pasijona
v Šmarjeto na Gradiščanskem
(za podjunske fare)
Voditelj: rektor Jože Kopeinig
Med potjo sv. maša v slovenskem je-
ziku z g. Jožetom Kopeinigom

od ponedeljka, 15. julija, ob 18. ure
do četrta, 18. julija, ob 13. ure
DUHOVNE VAJE ZA DUHOVNIKE,
nem.
Voditelj: p. Guardian Erhard Mayerl
OFM Cap

od petka, 19. julija, ob 18. ure do pet-
ka, 26. julija, ob 9. ure
FERIAE LATINAE — LATINSKE
POČITNICE
Voditelj: Ralph Prausmüller in Felix
Kucher

od petka, 19. julija, ob 18. ure do pet-
ka, 26. julija, ob 13. ure
SLOVENSKE POČITNICE
Voditelj: mag. Miha Vrbinč

GALERIJA TINJE
Razstava del umetnice DAINESE
(olje na platno)
Razstava traja do 4. julija 1991

v četrtek, 4. julija, ob 20. uri
ODPRTJE RAZSTAVE DEL ANNE
SEIFERT (batik)

W. A. Mozart
Krönungsmesse
J. C. Gallus
Moteti

Izvajalci: Mešani zbor SPD „Danica“,
Orkester ljubljanske filharmonije
Solisti: Mika Kaiyama — sopran, Wal-
traud Mucher — alt, Gerhard Hoch-
schwendner — tenor, Gerd Kenda —
bas, Jože Smrekar — orgle
Dirigent: Stanko Polzer
Gostujoči zbor: Oktet Suha
29. 6. ob 20. uri v farni cerkvi v Št.
Primožu
30. 6. ob 20. uri v farni cerkvi v
Škocijanu

Vstopnice dobite v predprodaji
pri posojilnicah
in v župniščih.

NAŠTEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Na-
rodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata predsednik
dr. Matevž Grlic in osrednji tajnik mag. Marjan Pipp, 9020
Celovec, Viktringer Ring 26.
Uredništvo: Silvo Kumer (glavni urednik), uredniki Heidi
Stingler, Marjan Fera, Vincenc Gotthardt, 9020 Celovec,
Viktringer Ring 26.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktrin-
ger Ring 26. **NAŠ TEDNIK** izhaja vsak petek. Naroča se na
naslov: „Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec, te-
lefon uredništva, uprave in oglašnega oddelka
04 63 / 51 25 28-0.
Naš zastopnik za Jugoslavijo: ADIT, Glonarjeva 8, 61000
Ljubljana, tel.: 061 / 32 97 61.
Letna naročnina: Avstrija 350,— šil., Jugoslavija 900,—
Din., ostalo inozemstvo 550,— (800,— šil. zračna pošta),
posamezna številka 8,— šil. (20,— Din.).

VRBA

FOLKLORNI VEČER

Čas: v soboto, 6. julija, ob 20. uri
Kraj: zdraviliščni park, Vrba (pred Schloß-Hotel Velden)

Nastopa: Folklorna skupina SPD "Trta" iz Žitare vasi

Na sporedu: "BABJA HOJSET", Venček "Koroških plesov", 2 spleta "Prekmurskih plesov", Venček "Gorenjskih plesov", Splet "Belokranjskih plesov"

Prireditelj: SPD "Drabosnjak" na Kostonjah

Ob slabem vremenu bo prireditve v Slavnostni dvorani občine Vrba!

XII. SPOMINSKI POHOD NA KOMELJ

v nedeljo, 21. julija

Prireditelji: Zveza slovenskih izseljencev, SPD "Edinost" v Pliberku, Zveza koroških partizanov področni odbor Pliberk

Za pohodnike bosta na voljo dve različni dolgi poti, in sicer:

1. Za tiste, ki radi in lahko grejo peš je zborna mesto do 9. ure pri tovarišu Janku Apovniku na Borovju številka 32 pri Pliberku. Apovnikova hiša je ob cesti, ki vodi iz Pliberka proti državni meji — Holmec, 2 km pred mejo na razpotju Šmarjeta. Odhod od Apovnika bo ob 9. uri preko Šmarjete do spomenika padlim partizanom na Komelju. Pot je dolga 7 km v eno smer.

2. Za tiste, ki ne zmorejo cele poti hoditi peš, je do 11. ure zborna mesto pri gostilni PISTOTNIK na Komelju. Pot je dolga 2,5 km. Odhod od Pistotnika je ob 11.30.

Ob 13. uri je zborna mesto pri spomeniku za vse pohodnike in za tiste, ki niso prišli peš, nakar bo spominska svečanost padli Domnovi četi. Po spominski svečanosti bo pri Štibarju tovariško srečanje.

Pohod in spominska svečanost bosta ob vsakem vremenu! Za malico in pijačo bo poskrbljeno!

PISMA BRALCEV

Samostojni slovenski državi v pozdrav in vezilo!

Resnica, da samo prost človek lahko živi in deluje tudi za blagor skupnosti, velja v enaki meri tudi za narode. Samo prost narod lahko kaj stori za blagor bližnje civilizacije in kulture, nazadnje za vse človeštvo.

Tako versailleski "mir" kakor tudi jaltski "sporazum" sta šla mimo tega spoznanja, mimo te preproste človeške resnice, ki jo vsakdo jasno vidi, kadar gre zanj samega, na klavzule mednarodnega prava, ki niso vselej in v vsakršnem smislu naklonjene svobodi vseh narodov, pa se začne marsikdo sklicevati, kadar bi bilo treba priznati enako pravico drugemu narodu. V zadnjem času so predstavniki držav in narodov, ki so bistveno manjši od slovenskega, prišli svari Slovence pred korakom v politično prostost. Državniki, predvsem pa publicisti kakšnega bližnjega naroda, ki si je pravo politično samostojnost in narodno identiteto skoval šele po drugi svetovni vojni, še vedno ne morejo razumeti, čemu si Slovenci tako prizadevajo dobiti lastno državo, čeprav sami ljubosumno varujejo idejo lastne države, ločene od zgodovinsko istega velikega naroda, s katerim jih povezuje isti jezik in v bistvu ista kultura. Voditelji ameriške nacije in države, ki se je konstituirala kot utelješana pravica do samoodločbe in do odcepitve, pri čemer se ni zadovoljevala z nenasilnimi metodami, kakor se majhna Slovenija, kategorično odrekajo Slovcem pravico, ki so si jo sami zapisali v znamenito Deklaracijo o neodvisnosti, ki so jo vklesali v kip svobode, ki jo, kadar to zahtevajo strateški interesi, celo s silo uveljavljajo tam, kjer za to ni pristne podlage.

V tem trenutku ima novo nastala

slovenska država samo tri zaveznice, tri oblasti, ki so sicer vesoljne, a so v tem času zelo daleč od našega planeta: božjo resnico, božjo pravico in božjo ljubezen. Te tri oblasti so slovensko republiko priznale, preden se je ta priznala sama pred seboj.

Uredniki revije, ki se nikoli ni pregrešila zoper zvestobo lastnemu ljudstvu, kadar je pisala o občečloveških zadevah — ki se nikoli ni pregrešila zoper druga ljudstva, kadar je pisala o stvareh slovenstva in Slovenije, z velikim zadoščanjem čestitamo državljanom in političnim voditeljem republike Slovenije kot samostojne države, nastale na podlagi ljudskega plebiscita 23. decembra 1990 in sklepa skupščine 25. junija 1991.

Novo nastali državi slovenskega naroda in drugih narodnih skupnosti na ozemlju slovenske republike pa želimo, da bolj kakor priznanja imperialnih in sebičnih moči in oblasti tega sveta še naprej išče priznanja treh božjih in vesoljnih moči: resnice, pravice in ljubezni. Želimo ji, da bi prostost, kolikor je bo mogoče doseči, uporabila v službi dvema ciljema, ki jima je vsaka država izvirno namenjena: razcvetu posameznika in razcvetu človeštva. Naprimernejše politično okolje za doseganje obojega pa je suverena narodna država, ki ni cilj sama sebi.

Med narodi Prešernove Zdravljice naj živi tudi slovenski; med prosto izvoljenimi postavami naj velja tudi slovenska!

Celovec, 25. junija 1991

Uredniki Celovškega Zvona

40 let Mladi rod

K poročilu NT v predzadnji številki o slavnosti "40 let — Mladi rod" je potrebno nujno dodati, da je v okviru te prireditve teklen tudi nogometni turnir za ljudske šole. Za tekmovalce se je javilo šest ljudskih šol. Navdušenje mladih nogometašev je bilo izredno, končna uvrstitev pa naslednja. V finalni tekmi je premagala LŠ Loče nogometaše iz Škocijana po streljanju enajstmetrovk s 4:1. 3. mesto je zasedla kombinacija LŠ Šentprimož/Rožek, 4. mesto pa Mohorjeva.

Joško Wrolich

... samostojna slovenija ...

triglav moj dom,
kako si krasan ...
tako so jo zapeli slovenski fantje.
— saj niso peli,
— tudi ne fantje,
po starih nazorih
so se drli v mikrofone možje,
brez nežne ljubezni te lepe izjave,
— dolga je še pot do tvojih višav,
— triglav.

kje ste slovinci,
organizirani, politiki, korošci,
ali kakorkoli se imenujemo.
na cesto, na proklamacijo,
v politiko,
za priznavo samostojne slovenije.
— da bi vas brcnil v zadnico,
— potuhnenci.

dvakrat je skušal siliti neki
mogočneš
prvvaljko ogročil v ospredje.
upamo da uvici,
da so ji čevlji preveliki
in da se spotika
— protektika.

f. o.,

st. johannerstr, 13, 9500

Spoštovani!

Prav prisrčno Vas vabimo na premiero koncerta v počastitev Mozarta in Gallusa, ki bo v soboto, 29. 6., ob 20. uri v farni cerkvi v Št. Primožu.

SPD "Danica" se v zadnjih letih posveča tudi klasični glasbi. Avstrija in ves glasbeni svet se spominjata 200-letnice smrti W. A. Mozarta, Slovenci pa hočemo ustrezno počastiti 400-letnico smrti najbolj znanega slovenskega renesančnega komponista Jacobusa C. Gallusa.

Mešani pevski zbor "Danica" je naštudiral Gallusove motete iz njegove najvažnejše zbirke "Opus musicum" in "Krönungsmesse KV 317" W. A. Mozarta.

Mešani pevski zbor "Danica" se je že vedno prizadeval za prijateljstvo med narodi. To hoče poudariti tudi s tem koncertom, pri katerem sodelujejo mednarodno priznani solisti in člani orkestra Slovenske filharmonije. Lepo Vas pozdravljamo!

Odbor SPD "Danica"

Čestitke Mohorjeve novi državi Sloveniji

Dr. Anton Koren, direktor Mohorjeve družbe v Celovcu, je danes naslovil na predsednika parlamenta Republike Slovenije dr. Franceta Bučarja, na ministrskega predsednika Republike Slovenije prof. Lojzeta Peterleta in na ministra za Slovence po svetu dr. Janeza Dularja naslednje pismo: "Koroški Slovenci — kot tvorniki del slovenskega naroda — z veliko naklonjenostjo spremljamo postopek osamosvojitve matične Slovenije. Mohorjeva družba v Celovcu pozdravlja odločni korak zastopnikov slovenskega naroda, ki izvršujejo nedvoumno naročilo slovenskega ljudstva z dne 23. decembra 1990. Tako bo 25. junij 1991 tudi praznik Slovencev po vsem svetu.

Mohorjeva se obvezuje, da bo z vsemi močmi pri pristojnih avstrijskih stopnjah oblasti podprla slovensko stremenje po neodvisnosti, ki je v današnjem času pravica vsakega naroda, posebno še naroda z vidno prosvetno zgodovino.

Neodvisna Slovenija z odprtimi mejami v Evropo in v svet je tudi za nas upanje s prihodnostjo. To Slovenijo imamo — po poldrugem tisočletju — za Novo Karantanijo, in sicer ne zemljepisno, temveč po osnovni zamisli. Ta država naj bi vzcvetela v duhu velikega pesnika Franceta Prešerna, v duhu pisatelja Ivana Cankarja in po želji vseh tistih, ki so se v zadnjih letih zavzemali za samoodločbo naroda.

Danes lahko s ponosom ugotovimo, da je Mohorjeva skozi vsa leta stala ob strani misli, ki bo odslej zajemala vsakega Slovenca. Podpirali smo idejo, ki ni odgovarjala tokovom časa in ki je zahtevala svoje žrtve. Prepričani pa smo, da bosta zgodovina in prihodnost neodvisne Slovenije nagradili neomajno delo."

ZADRUGA-market BRNCA

razpisuje delovno mesto

TRGOVSKEGA POMOČNIKA.

Predpogoj nastavitve je znanje obeh deželnih jezikov. Interesenti naj se javijo pisмено ali ustmeno na naslov:

ZADRUGA MARKET BRNCA
9586 Brnca/Fürnitz 88
Tel. 04257/2234

Nastop
službe
je možen takoj.

Pridno in dobro vzgojeno dekle iz Maribora išče primerno zaposlitev na Koroškem (npr. kot sobarica, kuharska pomočnica, servirka itd.)

Ponudbe na naslov:
Renata Černivec, 62253 Desternik, Slovenija

Po „come backu“ tretja zmaga Wieserja

V soboto na primerjalnem boju BC Herkules Celovec — BC Heros Graz je sicer Franc Wieser pričakoval nasprotnika iz Češke, katerega iz nepojasnjenih razlogov ni bilo. Nadomestil pa ga je jugoslovanski prvak (za leto 1990) v skupini juniorjev Mariborčan Darko Ujič, ki sodi med najbolj perspektivne borce v Jugoslaviji. Tako je bil Wieserjev nasprotnik še močnejši, kot ga je pričakoval.

Dvboj je nato potekal povsem izenačeno. Nasprotnika pa se nista držala navodil trenerja, tako da se je razvil precej razburljiv boj. Skušala sta priti do uspeha z udarci iz neposredne bližine, kar jima ni dobro uspevalo. Kljub izenačenosti je Franci boj dobil, tesno po točkah, in si tako zagotovil tretjo zmago po „come backu“.

Naslednji nastopi Wieserja so avgusta v Italiji ter septembra v Celovcu proti ekipi iz Madžarske. Vendar pa je vsa zbranost osredotočena v mesec oktober, ko bo na Tirolskem (Wörgl)

avstrijsko prvenstvo. Ker je Franci trenutnega avstrijskega prvaka Mladena Mustaća že enkrat odločno premagal, je njegov cilj zastavljen precej visoko: boriti se v finalnem boju!

Peter Wrolich za nasprotnike nedosegljiv:

Dve dirki — dve zmagi; zdaj samozavestno na svetovno prvenstvo v Ameriko

Na izredno zahtevni progi (menda najzahtevnejša v Avstriji) v Stegersbachu na Gradiščanskem, je Peter v okviru tamkajšnjih kolesarskih dni dvakrat pre-

magal vse nasprotnike in s tem ponovno dokazal svoje, trenutno izredno, razpoloženje.

Na vožnji na kronometer in na cestni dirki (116 km) je med drugimi odločno premagal tudi vse člane avstrijske ekipe, ki se bodo skupno s Petrom udeležili svetovnega prvenstva juniorjev v Ameriki.

Ker kolesarski dirki v Stegersbachu štejeta tudi za avstrijski pokal, se je Peter v skupnem seštevku povzpел na 2. mesto.

3. julija bo Peter kot član avstrijske ekipe odpotoval v Colorado Springs, kjer se bo nekaj dni zbrano pripravil na tamkajšnje svetovno prvenstvo. Vrh tega se želi prilagoditi v višini (2200 m), kar je zelo velikega pomena. Glede na dobro telesno pripravljenost želi doseči mesto med prvo dvajseterico; vendar kdor Petra pozna, ve, da je njegov osebni cilj zastavljen še višje.

Petru na svetovnem prvenstvu juniorjev v Ameriki želimo veliko uspehal!

Šport poživi dušo in telo, pravi pregovor. Tega mnenja je bila in je še generacija slovenskih duhovnikov, ki so že kot mladinci v razvoju nogometa koroških Slovencev od vsega začetka igrali pomembno vlogo. Preden so slovenski nogometaši popolnoma zaupali Bogu, so bili tesno povezani z nogometom. Aktivna povezava sega sicer nekaj let nazaj, vendar delček srca še vedno bije za najljubši konjiček — za nogomet.

Njegovo srce je vedno bilo tudi za nogomet. Župnik mag. Hanzi Olip je bil prvi vratar SAK.

Kaplan Stanko Olip je dal prvi gol v zgodovini SAK in za to dobil po dvajsetih letih posebno priznanje.

Skoraj bi lahko rekel, da v vseh mlajših koroških slovenskih duhovnikov tiči tudi kapljica krvi nogometaša. Pri nekaterih celo več!

Tako je bil Ivan Olip („Nekajkrat sem moral ob nedeljah že ob šestih k maši, da sem ob desetih smel na nogometno tekmo!“), tačas župnik v Šmarjeti, leta 1970 soustanovitelj ter prvi vratar SAK. 1975 je prevzel mesto prvega predsednika pri nogometnem klubu DSG Sele in prav tako mesto vratarja. Po težki poškodbi ter zaradi poklicnih za-

dreg je moral prenehati z igranjem nogometa, vendar je mesto predsednika obdržal do danes. Ivan Olip: „Kolikor mi časa ostane, si tudi danes zelo rad ogledam nogometne tekme!“

Tudi njegov brat Stanko Olip je pri SAK in tudi pri DSG Sele „pisal“ celó zgodovino. Pri obeh klubih je namreč zadel prvi prvenstveni gol. Stanko je tri leta igral za SAK, eno leto v Št. Janžu (klub Št. Janž danes ne obstaja več) ter v Selah. Na višku svoje športne poti, ko bi imel priložnost igrati v Koroški ligi

V nedeljo dopoldan še v mašni obleki, popoldan pa skoraj redno obleče dres selskih nogometašev — kaplan Peter Olip.

(ATUS Borovlje), pa ga je „božji glas“ poklical v semenišče, kjer je imel nato le redkokdaj stik s klubskim nogometom.

Janez Tratar, župnik v Dobrli vasi, je sedem let (1970—77) igral desno krilo pri SAK in se še danes rad spominja lepih doživetij v vlogi nogometaša. Tratar: „V lepem spominu mi je ostala tekma Št. Janž — SAK, ko sem zradi službe (maše) prišel na tekmo šele po prvem polčasu, ko je nasprotnik vodil že z 1:0. Komaj sem dobro stopil na igrišče, že sem zadel gol za SAK

in nekaj trenutkov pozneje pripravljen še drugi zadetek. Tako sem pravzaprav sam odločil tekmo v prid SAK, čeprav so moji soigralci menili, da je to storila višja oblast — ker sem pač prej maševal!“

Tudi Peter Olip je dolga leta uspešno dajal gole za Sele, enako Johann Zitterer za Čajno (Nötsch). Prav tako je tudi Poldej Zunder igral za Železno Kaplo ter nekaj let vodil celo treninge. Jurij Buch, Marijan Šuštar, Vladimir Wakounig... vsi imajo športno (nogometno) preteklost.

Kot predsednik DSG Sele je imel mag. Olip svoje „ljube težave“ tudi že z deželnim glavarjem Haiderjem — toda njegove žoge Selani niso vzeli.

Župnik Janez Tratar je bil eden najhitrejših napadalcev v zgodovini SAK. Z njegovim „žegnom“ je bilo moštvo zelo uspešno.

Slovenski duhovniki in nogomet

Jožef „George“ Markowitz sicer pri klubu ni igral, vendar le redkokdaj kot navijač SAK izpusti prvenstveno tekmo. Markowitz: „Rad se spominjam tekme za avstrijski pokal, ko je SAK igral proti LASK. Proti pričakovanju se je tekma po 90 minutah končala neodločeno; temu je sledil podaljšek. Zato sem tik pred začetkom podaljška hitro poklical dekana Petra Stickra v Globasnico in ga prosil, da bi prevzel mojo mašo v Šmihelu. Sticker se me je usmilil in tako sem lahko tekmi sledil do konca!“

Ta generacija slovenskih duhovnikov je bila povezana z nogometom že od mladega. Začetki zanimanja segajo pri vseh nazaj v šolsko dobo, kjer je bil prosti čas enak igranju nogometa. Tudi v bogoslovju zanimanje ni prenehalo, za klubsko tekmo vanje je le redkokdaj ostajal čas. Vsekakor pa so še danes vsi povezani z nogometom, vendar večinoma samo še kot navijači posameznih klubov.

Kar pa je pri vseh ostalo, so lepi spomini na nogometna doživetja.

V soboto avstrijsko prvenstvo v semi-kontakt karateju

V soboto se začne ob 9. uri na Bistrici ob Dravi avstrijsko prvenstvo v semi-kontakt karateju. Svoj naslov bo skušal braniti Radišan Milan Hribernik, ki bo skušal nastopiti v dveh kategorijah. Nastopili bodo tudi drugi Radišani. Finale bo ob 20. uri.

3. avstrijski mednarodni otroški šahovski turnir 1991

Med 19. in 23. avgustom 1991 bo občina Baško jezero skupno z Zveznim ministrstvom za pouk in umetnost izvedla mednarodni otroški šahovski turnir (v kulturnem domu v Ločah ob Baškem jezeru). Sodelujejo lahko šolarji vseh šol, rojeni leta 1976 in mlajši. Prijave so možne samo pri vodju turnirja prof. Brunu Filzmaierju, 9583 Baško jezero 22 (prijave sprejema samo pismeno). Zadnji rok prijav je 10. avgusta 1991.

SAK: Kaj bo z Velikom?

Igralec SAK Marjan Velik je postal letos s Treibachom prvak v podligi. Kje bo „mačo“ Velik letos igral, še ni jasno. Lani se je Velik preselil v Treibach iz službenih razlogov, saj ne more obiskovati vseh treningov; pri SAK pa trenirajo 4-krat na teden. Vodstvo SAK bi na vsak način rado videlo Velika spet doma. Odločitev naj bi padla naslednji teden. Še eno leto bo verjetno ostal v Lendorfu Marjan Florijancič, ki si iz privatnih razlogov prizadeva vrniti se k svojemu bivšemu moštvu.

Ta teden sta pri Avstriji trenirala igralca Goran Stanisavljevič in Lojze Sadjak, katerega hoče šef Avstrije Štefan Wetzl pridobiti na vsak način. Če bo Avstrija pripravljena plačati primerno odškodnino, bo transfer možen, pravijo funkcionarji SAK, v nasprotnem primeru ostane Sadjak pri SAK.

Na Dunaj pa se bo preselil mladi Marjan Šmid, ki upa, da bo zanj v moštvo „U 21“ prostor pri dunajski Avstriji. Šmid je sam svoj igralec.

Trening se bo pri SAK pričel v ponedeljek, 1. julija. Ni pa še jasno, kateri legionar bo ojačil moštvo. V ožjem izboru sta Savic (WAC) in Bradžanović (Velenje). Najbolje bi bil oba obdržati, so prepričani mnogi v klubu, saj bi potem oba lahko igrala v pokalu, vrhu tega bi si bila stalno konkurenta.

Na pvem treningu pa bo na vsak način že novi napadalec inž. Werner Urschitz (Wernberg), ki bo igral v napadu z Adijem Blažajem in s Hermanom Lippuschem, ki je podpisal ta teden.

SAK pa še išče mladega vratarja za moštvo „U 19“, ki bo letos tekmovalo v koroški ligi namesto rezervnih moštev. Vrtar Robert Leitgeb bo zapustil SAK v smeri Klopinja ali Šmihela.

ral Mladen Jovičević, ki bo tudi sam zopet igral, saj smejo igrati v moštvo tudi štirje starejši igralci.

Branko Oblak novi trener v Trgu

Novi trener v Trgu/Feldkirchen je bivši jugoslovanski reprezentant Branko Oblak, ki je dolga leta igral tudi pri Bayernu v Münchnu. Pri Trgu igra tudi Oblakov sin Robert, ki pa še nima nove pogodbe.

V Pliberku bo ostal trener Lojze Jagodič, ki se je pogajal tudi z WAC. Jagodič želi pri klubu obdržati tudi Christiana Wöblba ter Kurta Urnika. Za oba se je zanimala celovška Avstrija. V Pliber-

ku pa že trenerijo trije Šmihelčani: Kristijan Lopinsky se bo vrnil v Pliberk, z njim pa naj bi šla tudi Gros in Motschilnik. Novo šmihelsko vodstvo pa za ta transfer noče dati dovoljenja.

Novi trener v Žitari vasi bo legionar Bošnjak. Z Žitrajčani pa je že podpisal igralec SAK Jože Gregorič, ki je bil v igri poškodovan. Igralce išče tudi ASKŠ Šmihel, ki ima novo športno vodstvo. Herbert Berchtold, Stanko Blažej in Fric Golautschnig sestavljajo novo moštvo, ki ga bo odslej treniral Franc Gostenčnik. Nejasno je tudi v Globasnici, kjer šef Šimej Harich išče igralca-trenerja in novega vratarja. Doslejšnji vratar Kaiser naj bi šel v Žitaro vas.

V Železni Kapli se naprej trudijo za napadalca SAK Tončija Blajsa, katerega pa SAK zaenkrat noče oddati, saj dela kapla pri transferju Herberta Grubelnika k SAK velike težave. Trener Fera pa na vsak način zahteva novega napadalca.

SAK in Olimpija bosta sodelovala tesneje

Od leta 1975 naprej sta ljubljanski prvotiga Olimpija iz Ljubljane in SAK pobratena kluba. Od junija naprej ima Olimpija novo vodstvo, ki želi s SAK ponovno tesneje sodelovati.

Novi direktor Olimpije je nekdanji Olimpijin nogometaš Peter Ameršek, novi trener pa Filip Mendeš. Z njima sta imela ta teden v Ljubljani daljši razgovor predsednik SAK dr. Roland Grlic in tajnik Silvo Kumer.

Oba kluba sta se domenila za vsaj dve prijateljski tekmi letno ter za sodelovanje na področju izmenjave igralcev in trenerjev.

Ker Olimpija igra julija v Intertoto-pokalu, bo prva prijateljska tekma letos jeseni.

Bančno srečanje na zeleni travi

Pretekli teden so se v Globasnici srečali slovenski bančniki Tržaške kreditne banke iz Italije ter bančniki Zveze slovenskih zadrug. Po 90 zelo napetih minutah je „tečaj“ ostal nespremenjen 3:3. Nato so bančniki v gostišču Juenna zamenjali svoj nogometni in bančni „know-how“, domenili pa so se tudi že za povratno srečanje v Italiji.

Slika: Fera

6. JULIJA V GLOBASNICI: Praznik slovenske mladine naj združuje

„Vključite se v kulturno, politično in gospodarsko delo!“

Po opravljeni maturi sta Narodni svet in Zveza slovenskih organizacij povabila maturantke in maturante na tradicionalni sprejem. Novopečene maturante je dr. Pavel Apovnik pozval, naj se na nadaljnji življenjski poti vključijo v kulturno, politično in gospodarsko delo slovenske narodne skupnosti in jim zaželel vse najboljše v poklicnem ali študijskem življenju. Po prvih opravljenih praznovanjih bodo šli absolventi in absolventke na tradicionalno maturantsko potovanje.

AGROPOP že leta navdušuje mlade Slovence

Podpredsednik NSKS dr. Pavel Apovnik in zastopnik ZSO Janez Weiss z dvema maturantkama Slovenske gimnazije

Priprave za Praznik slovenske mladine so že skoraj zaključene in obeta se, da bo ta prvi Praznik združil ne le mlade iz Koroške, ampak tudi mlade iz sosednje nove samostojne države Slovenije. Tako se je najavila vrsta predstavnikov mladinskih organizacij in skupščine Republike Slovenije; s svojo udeležbo želijo dokazati povezanost mladih samostojnih slovenskih državljanov z mladimi Slovenci na Koroškem. Med drugimi pa se bo praznika udeležil tudi generalni tajnik strešne organizacije mladine vseh narodnih skupin Evrope Jörgen Kühl.

Da pa bo glasba ravno v času zgodovinske prelomnice slovenskega naroda povezovala pa bo poskrbela najbolj znana pop skupina Slovenije „AGROPOP“. S pesmijo Samo milijon nas še živi . . . naj združi mlade Slovence po svetu.

Seveda bo nastopila tudi domača skupina „RUBIN“.

Udeležite se Praznika slovenske mladine

**v soboto, 6. julija, ob 20. uri,
pri Šoštarju v Globasnici!**